

RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

UITSpraak Nr. 2000/119 Br

in de klacht nr. 055.00

ingediend door:

hierna tezamen te noemen 'klagers',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijk verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klagers hebben ten behoeve van hun vennootschap onder firma bij verzekeraar een brandverzekering voor inventaris en goederen gesloten. De ingangsdatum van de verzekering is 24 mei 1996 en het verzekerde bedrag is f 52.000,-. Op 15 juli 1999 is door brand schade ontstaan aan inventaris, gereedschappen en voorraden. Een door verzekeraar ingeschakelde expert heeft de schade geraamd op basis van total loss. Ten tijde van de brand was de jaarpremie ten bedrage van f 279,53 nog niet betaald.

Verzekeraar heeft zich met een beroep op artikel 15 van de algemene voorwaarden die van toepassing zijn: Brandpolis voor inventaris en goederen, Model 4.10.88, op het standpunt gesteld dat klagers met betrekking tot de onderhavige schade geen recht kunnen ontlenen aan de brandverzekering. Dat artikel luidt, voorzover hier van belang:

' Premie

De verzekeringnemer is verplicht de premie, assurantiebelasting en kosten bij vooruitbetaling te voldoen binnen dertig dagen nadat zij verschuldigd worden.

De dekking eindigt zodra:

- (-).
- de bovenvermelde termijn is verstreken zonder dat betaling heeft plaatsgehad.

(.)`

De klacht

Klagers ontvangen jaarlijks rond mei een nota voor de betaling van de jaarpremie ten bedrage van f 279,53. Zij hebben in de maanden mei, juni en juli van 1999 geen bericht ontvangen en te goeder trouw de nota met de acceptgiro afgewacht, omdat gebruikelijk is dat die op wisselende tijdstippen wordt

2000/119 Br

toegezonden. Volgens klagers zijn in het rapport van de expert van verzekeraar van 20 juli 1999 onder de punten 'financiële positie' en 'premiebetaling' onjuistheden opgenomen. De vermelding dat door de explosieve groei van het bedrijf acute liquiditeitsproblemen zijn ontstaan, is niet juist. Twee banken waren bereid de benodigde kredieten te verlenen. Uit het feit dat het saldo op de bankrekening van het bedrijf van klagers ten tijde van de brand wellicht negatief was kan niet worden afgeleid dat het bedrijf liquiditeitsproblemen had. Ook indien wegens een negatief saldo geen betalingen zouden zijn uitgevoerd – wat niet het geval was – behoorde de opdracht tot betaling aan verzekeraar daar niet bij, daar de nota nog niet was ontvangen. Klagers betwisten ook dat er huurachterstanden waren. Het is juist dat aan klagers, toen zij de brandschade meldden, is medegedeeld dat de premie niet was betaald. Klagers hebben – geheel te goeder trouw – direct daarop de premie overgemaakt. Deze is op 5 augustus 1999 door verzekeraar ontvangen. De laatste alinea van het rapport van de expert bevat een stemming makende passage. Gesteld is daar dat het bedrijf van klagers in een slechte financiële toestand verkeerde en derhalve geen premies kon betalen. Zoals in het rapport van de expert is vermeld onder 'financiële positie', is het bedrijf een sterk groeiend bedrijf. Ondanks het uitblijven van schadevergoeding is het gezond gebleven en heeft het zijn activiteiten kunnen voortzetten.

In het verleden werden de premienota's steeds direct na ontvangst voldaan. De premie over 1996 is eerst op 13 november 1996 voldaan; die nota werd laat ontvangen. In 1997 werd de premie op 11 juli voldaan en in 1998 op 5 juni. Op 17 augustus 1999 hebben klagers een herinneringsnota van hun tussenpersoon ontvangen, waarop was vermeld: 'Indien deze nota – d.d. 17 augustus 1999 - niet binnen 30 dagen is voldaan kunt u geen rechten meer aan deze verzekering ontlenen. De verplichting tot premiebetaling blijft bestaan.' De premie is dan al voldaan.

Bij brief van 19 januari 2000 heeft verzekeraar medegedeeld dat de tussenpersoon een van de klagers meermalen telefonisch zou hebben benaderd in verband met premieachterstand. De tussenpersoon heeft echter aan de gemachtigde van klagers laten weten nooit contact te hebben gehad over premieachterstand van welke verzekering van klagers dan ook. Het gestelde in de brief van 19 januari 2000 is dus onjuist.

Verzekeraar stelt dat vermoedelijk de premienota in april 1999 is verzonden en dat, indien betaling uitblijft, een herinneringsbrief wordt gezonden. Klagers herhalen dat zij deze nota en brief nooit hebben ontvangen. Verzekeraar heeft hiertegenover gesteld dat niet is gebleken dat bij de geautomatiseerde verwerking van de premie-incasso haperingen zijn opgetreden. Verzekeraar kan echter geen afschriften van de nota en de herinneringen reproduceren. Wil een tot een bepaalde persoon gerichte verklaring werking hebben, dan moet de verklaring die persoon hebben bereikt. De verklaring waarin klagers worden herinnerd aan de openstaande nota, is eerst op 17 augustus 1999, geruime tijd na de betaling van de premie, ontvangen. Klagers mochten erop vertrouwen dat dekking zou worden verleend.

Hetgeen verzekeraar stelt over de premiebetaling inzake de bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering is niet relevant. Het niet uitkeren van schade kan nimmer worden gerechtvaardigd doordat premies van andere polissen niet zouden zijn voldaan. Volgens klagers bevestigt dit echter datgene wat klagers duidelijk proberen te maken. Waar in het dossier van verzekeraar van de

2000/119 Br

bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering wel correspondentie zit, bevindt zich in diens dossier van de onderhavige brandverzekering (behalve de polis) geen enkele brief.

Het beroep van verzekeraar op artikel 15 van de polisvoorwaarden is alleen mogelijk in gevallen waarin dit – alle omstandigheden in aanmerking genomen – redelijk is te achten. Tevens moet bij de beoordeling van de feiten de geringe tegenprestatie van f 279,53 in verhouding tot de omvangrijke schade van f 52.000,- in ogenschouw worden genomen.

Het standpunt van verzekeraar

De brand vond plaats op 15 juli 1999. De schade werd pas op zaterdag 17 juli 1999 gemeld. Bij controle van de verzekeringstechnische gegevens in het computersysteem op maandag 19 juli 1999 bleek dat de per 24 mei 1999 verschuldigde jaarpremie ten bedrage van f 279,53 nog niet was voldaan. De premie werd pas op 12 augustus 1999 door verzekeraar rechtstreeks van verzekerde ontvangen. Volgens artikel 15 van de brandpolis voor inventaris en goederen is de verzekerde verplicht de premie te voldoen binnen dertig dagen nadat deze verschuldigd is geworden. De dekking eindigt zodra die termijn is verstreken. Aan klagers is op 19 juli 1999 telefonisch medegedeeld dat voor de onderhavige schade geen rechten aan de polis konden worden ontleend wegens het niet-betalen van de premie. Dit is schriftelijk bevestigd aan de assurantietussenpersoon van klagers.

De premie werd door verzekeraar zelf geïncasseerd. Bij deze zogenoemde 'maatschappij-incasso' wordt ongeveer een maand (uiterlijk vier tot zes weken) voor de premievervaldatum een premienota met acceptgiro rechtstreeks aan de verzekerde gezonden. In dit geval dus in de eerste helft van april 1999. Als dertig dagen na de vervaldatum de premie nog niet is ontvangen, worden in de eerste week van de daarop volgende twee maanden herinneringsnota's rechtstreeks aan de verzekerde gezonden. In dit geval dus in de eerste week van juli 1999 en de eerste week van augustus 1999.

Omdat de maatschappij-incasso een geautomatiseerd proces is, kan verzekeraar geen afschriften van de desbetreffende, aan verzekerde verzonden bescheiden verstrekken. Verzekeraar kan wel de standaard teksten van de premienota met acceptgiro en de herinneringsnota's overleggen. Daarin wordt gewezen op de gevolgen van niet-tijdige premiebetaling. In het automatisch proces zijn geen haperingen geweest. Op 5 augustus 1999 werd de incasso van de premie van de onderhavige verzekering overgedragen aan de assurantietussenpersoon, toen bleek dat de premie nog niet binnen was. De nota die klagers zeggen te hebben ontvangen op 17 augustus 1999, is een nota die verzekeraar bij die overdracht heeft verzonden aan de assurantie-tussenpersoon. Het verbaast verzekeraar dat klagers thans stellen dat zij vóór de schadedatum nooit betalingsverzoeken hebben ontvangen. Gelet op het voorgaande zullen klagers een premienota en een eerste aanmaning hebben ontvangen. Een van de klagers heeft tegenover de door verzekeraar ingeschakelde expert en de assurantietussenpersoon verklaard dat hij zijn bank vóór de brand al opdracht tot betaling van de premie had gegeven. Ook heeft die klager op 19 juli 1999 met een medewerkster van verzekeraar over de premiebetalingsachterstand gesproken. Toen liet hij weten dat zijn bedrijf zo enorm was gegroeid dat de bank nog het een en ander moest regelen.

2000/119 Br

De stelling van klagers dat in het rapport van 20 juli 1999 van de expert onder 'financiële positie' en 'premiebetaling' onjuistheden zijn opgenomen, is niet correct. De expert heeft op 7 augustus 2000 aan verzekeraar bericht dat hij met de bedoelde klager heeft gesproken en dat deze daarbij heeft mede-gedeeld dat er liquiditeitsproblemen waren, dat er problemen waren met de bank, dat een groot aantal betalingsopdrachten die bij de bank waren ingeleverd, niet was uitgevoerd omdat het saldo op de rekening niet voldoende was, dat er ook huurachterstanden waren, dat hij ervan uitging dat het uitschrijven (en inleveren) van een betalingsopdracht al voldoende was en dat het uitblijven van een schade-uitkering zou betekenen dat hij failliet zou zijn.

Voorts blijkt uit een schriftelijke verklaring van 7 augustus 2000 van de assurantietussenpersoon dat deze vóór de brand geen contact met klagers heeft gehad over premiebetalingsachterstand. De assurantietussenpersoon liet verzekeraar op 19 juli 1999 (de maandag na de brand) weten dat hij vermoedde dat er premiebetalingsachterstand was, omdat hij al een aantal malen over de brand was gebeld. Een van de klagers heeft de assurantie-tussenpersoon na de brand ook medegedeeld dat hij de acceptgiro direct voor zijn vakantie bij de bank had ingeleverd. Die klager heeft ook tegenover de tussenpersoon verklaard dat het uitblijven van een schade-uitkering zijn faillissement zou betekenen.

Verzekeraar concludeert dat klagers voor de schadedatum twee betalingsverzoeken hebben ontvangen, waarin wordt gewezen op de gevolgen van niet-tijdige betaling. Uit een aantal uitspraken van de Raad blijkt dat de Raad ervan uitgaat dat verzekeraars geen afschriften kunnen verstrekken van acceptgirokaarten en rappelbrieven die via geautomatiseerde systemen worden verzonden. Overigens waren er vanaf 1998 ook problemen met de betaling van de premie van de met verzekeraar gesloten AVB-verzekering.

Het commentaar van klagers

Naar aanleiding van het verweer van verzekeraar hebben klagers hun standpunt gehandhaafd en nog aangevoerd dat verzekeraar niet heeft ontkend dat in het verleden de nota's op onregelmatige tijden zijn verzonden. De enkele stelling dat er geen computerstoring is geweest mag volgens klagers geen bewijs opleveren voor de verzending van stukken. Het door de tussenpersoon jegens verzekeraar uitgesproken vermoeden dat er geen premie zou zijn betaald kan niet anders worden uitgelegd dan als stemmingmakerij. Ook de opmerking dat bij uitblijven van een schade-uitkering een faillissement zou volgen is slechts een feitelijke constatering en zegt niets over het te goeder trouw zijn van klagers ten tijde van de brand.

Het oordeel van de Raad

1. De klacht houdt in dat verzekeraar zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat de onderhavige verzekering ten tijde van de brand op 15 juli 1999 geen dekking meer bood, omdat de premie niet zou zijn betaald binnen de in artikel 15 van de algemene voorwaarden vermelde termijn. Klagers stellen dat zij ten tijde van de brand te goeder trouw in afwachting waren van de premie-nota met acceptgiro voor het verzekeringsjaar 24 mei 1999/24 mei 2000. Zij vernamen voor het eerst op 19 juli 1999 dat de premie voor het lopende jaar niet was betaald. Deze is direct daarna overgemaakt, aldus klagers.

2000/119 Br

2. Verzekeraar heeft hiertegenover het volgende aangevoerd. De premienota voor 1999 is omstreeks een maand vóór de premievervaldatum (24 mei 1999) aan klagers verzonden en de eerste herinneringsnota is in de eerste week van juli 1999 aan klagers verzonden. In beide nota's is vermeld dat het uitblijven van betaling van de verschuldigde premie en kosten ertoe leidt dat de verzekerde geen rechten meer kan ontlenen aan de verzekering. De premie-incasso is een geautomatiseerd proces en afschriften van genoemde nota's kunnen niet worden verstrekt. Het geautomatiseerde systeem van verzekeraar heeft geen haperingen vertoond.
3. Het behoort niet tot de taak van de Raad feiten vast te stellen waaromtrent de klager en de verzekeraar, tegen wie de klacht is gericht, van mening verschillen. De Raad zal zich slechts erover uitlaten of het ten aanzien van de feitelijke gang van zaken door verzekeraar ingenomen standpunt verdedigbaar is.
4. Gelet op hetgeen blijktens het hiervoor onder 2. overwogene door verzekeraar is aangevoerd en in aanmerking genomen de bevindingen van de door verzekeraar ingeschakelde expert, zoals weergegeven in diens rapport van 20 juli 1999 onder 'Financiële positie' en bevestigd in diens brief van 7 november 2000, van welke stukken kopieën aan de Raad zijn overgelegd, is verdedigbaar het standpunt van verzekeraar dat hij klagers tijdig heeft gewezen op hun verplichting de premie voor de onderhavige verzekering te voldoen, dat hij daarbij onmiskenbaar duidelijk de gevolgen van het niet betalen van de premie aan klagers heeft kenbaar gemaakt en dat klagers van dit een en ander ook tijdig op de hoogte zijn gekomen.
5. Uitgaand van het onder 4. overwogene is eveneens verdedigbaar het standpunt van verzekeraar dat klagers, nu de voor de onderhavige verzekering verschuldigde premie op 15 juli 1999 nog steeds niet door hen was voldaan, ter zake van de op de laatstgenoemde datum als gevolg van brand ontstane schade geen rechten aan deze verzekering kunnen ontlenen.
6. Door op grond van de hiervoor weergegeven standpunten aan klagers te dezen schadevergoeding te ontzeggen heeft verzekeraar derhalve de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet geschaad.

2000/119 Br

De beslissing

De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 20 november 2000 door Mr. R. Herrmann, voorzitter, Mr. J. Borgesius, Mr. J.G.C. Kamphuisen en Mr. Th. B. ten Kate, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van Mr. C.A.M. Splinter, secretaris.

De Voorzitter:

(Mr. R. Herrmann)

De Secretaris:

(Mr. C.A.M. Splinter)